

**Programma Eerste Open Air Series & Events / Twee jaar
Goedemorgen Team / update Bed-Bad-Brood Amsterdam /
15 november 2017**

**1 / twee jaar Goedemorgenteam – Bed-Bad-Brood
symposium. Bij de Pelgrimskerk Amsterdam Buitenveldert.
Welkomstwoord Co van Melle [gedicht]**

**“Welkom allen, buiten, voor de Pelgrimskerk Amsterdam Buitenveldert,
150 meter verwijderd van de Walborg, een niet geheel veilige zone op dit
moment, na negen uur in de ochtend, voor een ongedocumenteerde.”**

**W is van Walborg, de nachten zijn kort,
Maar daar is de pindakaas, je komt niets te kort
Ik kijk naar de klok, het leven begint
Met, zonder gvb ticket, in regen en wind.**

**W is van Welkom, maar dat duurt nog even.
Schrale troost - is dat we nog leven.
We geven niet op, nemen koffie en thee
en lachen even heel hard naar de B-B-B.**

**2 / Terugblik twee jaar Goedemorgenteam en Herdenking
Afsana door Gerhard Scholte.**

“Beste mensen,

Geen vrolijk jubileum. Eerder een trieste zaak dat we hier vandaag nog weer
staan om verbeteringen te vragen voor het BBB-gebeuren in Amsterdam.
Twee jaar geleden kwam ik bij de Walborg, Buitenveldert kijken op 9

november, omdat er een sitdownstaking van de bewoners zou plaatsvinden. De regels waren namelijk aangescherpt, er was een groot gevoel van onveiligheid en onzekerheid. Samen met Astrid Fischer en dokter Co van Melle. Annette Kouwenhoven was toen bij de BBB-Schuitenhuisstraat.

De bewoners van de BBB bleven die ochtend zitten, omdat ze het onmenselijk vonden elke morgen om 9 uur weer de straat op te moeten, ook op zaterdag en zondag, terwijl er sommigen ziek waren, en het voor de meeste mensen onveilig was. Stel je voor dat jij 's morgens vroeg verplicht om 9 uur uit je huis moet, de straat op, terwijl je geen werk hebt, of school oid?! Als je niet ziek bent, word je het vanzelf.

In de BBB kwamen en komen mensen met een vluchtverleden. Vaak zijn ze ernstig getraumatiseerd, niet zelden slepen ze een of andere ziekte met zich mee, de meesten op zoek naar een plek voor zichzelf, naar rust en veiligheid, om hun plannen voor het leven weer te kunnen oppakken, die ze jaren geleden moesten laten liggen.

Wij mensen van het Goede Morgenteam en al onze sympathisanten vinden het domweg onmenselijk om onze medemensen enkel nachtopvang te bieden. WE hebben uit ervaring berekend dat een BBB+ van 24 uur gewoon veel goedkoper kan.

Ik wil de BBB-Amsterdam ook feliciteren met deze twee mensen, Annette Kouwenhoven en Co van Melle. Van harte met deze Luizen in jullie Pels, van harte met dit Geweten, dat er dagelijks bij de stad op aandringt om het anders, menselijker, beter aan te pakken.

Annette en Co, twee jaar lang, nagenoeg elke dag, ook de weekenden, zijn jullie gekomen. Om naar de mensen te luisteren, om te verwijzen naar ziekenzorg, om te vertellen waar je een warme plek en eten kunt vinden, met toiletten. En jullie legden ook contact met de leiding en het personeel van de BBB, ook zij vinden het vaak moeilijk om deze mensen weer de straat te moeten opsturen.

Jullie hebben het klaargespeeld, dat er een dagelijkse monitoring plaatsvindt, dat de bewonersraad is versterkt, waar mensen officieel hun klachten en adviezen konden neerleggen.

En ondertussen is er ook een breder overleg gekomen, vooral op jullie aandringen! In de Gelagkamer van het Diaconiegebouw aan de Nieuwe Herengracht komen Vluchtelingenwerk SVAZ, ASKV-steunpunt vluchteling, WeAreHer, Amnesty International, Equator-psychiatrie, Dokters van de Wereld, Wereldhuis, Taakgroep Vluchtelingen met enige regelmaat samen om de problemen op straat van ongedocumenteerde mensen te bespreken en te lobbyen bij de Raadsleden van Amsterdam.

Uitgangspunt was en bleef de uitspraak van de ECSR van november 2014:
Nederland heeft de plicht alle mensen die zich op haar grondgebied bevinden onderdak, kleding, voedsel, medische hulp en andere basale

noodhulp te bieden. Amsterdam is daarin verre van voorbeeldig geweest. Al was er veel goede wil.

Maar...Dat kan beter, dat moet anders.

Van die eerste dag bij de BBB, 9 november 2015 is een foto bewaard. Een groepje mannen en een vrouw komen naar buiten en worden op de trap voor de ingang gefotografeerd. Die vrouw is een week later verdwenen, omdat ze na protest tegen de scherpere regels van de BBB werd geschorst en voor enkele dagen ander onderdak moest vinden. Een week later werd zij dood aangetroffen in een park bij Hasselt¹. Nee dat is geen verwijt aan leiding en personeel van de BBB. Wel een teken aan de wand voor de strenge regels van Amsterdam. Die ook nu weer zijn aangescherpt.”

[Kaars voor Afsana Aliyeva]

Stilte.

3 / Getuigenissen

“Samen met het Basic Rights Team Amsterdam, dat bestaat uit ongedocumenteerde en gedocumenteerde Amsterdammers was er een speech voorbereid. Maar in de voorbereiding voor dit symposium werden wij door HvO Querido gewezen op het huisreglement van de BBB. Daarin staat dat mensen in de Bed-Bad-Brood zich - **na 09.00 uur niet mogen ophouden in een straal van 500 meter rondom de BBB-voorziening, en ook dat publieke acties bedoeld om omwonenden van de BBB-voorziening te attenderen op hun problematiek, niet zijn toegestaan.** – Dit contract / huisreglement dient iedere ongedocumenteerde in de BBB te ondertekenen, om zo toegang te krijgen tot de voorziening.”

“Dus om de basale nachtopvang van de aanwezige mensen niet in gevaar te brengen worden er nu BBB getuigenissen door Cor, Bo, Savannah en Annette voorgelezen.”

Cor:

“Dear people that are gathered here. This is our message, read by Cor, Bo, Savannah and Annette. It is a great day to talk about the current situation of our life in the BBB, we all thank you that you are here. We are gathered here to commemorate the death of our beloved sister Afsana, who passed away 2 years ago. To remember the beautiful things she did for BBB. She stood up for the rights of undocumented people.”

“As we are now two years further, we believe that better things should have been done by us all. We love the BBB, we are like a family together. But we need shelter during the day. Now, every day, we have to go out.”

---

¹ **Afsana werd op 15 november 2015 dood teruggevonden. 15 november 2015 was tevens de startdag van het Goedemorgenteam, toen een van de BBB vrouwen vroeg om dagelijkse aanwezigheid bij de BBB, omdat ze zich niet veilig voelde.**

Bo:

“We don’t have a choice, every day again. We have to go out at 9.00 am. Our minds are busy constantly on where to go. We don’t have focus. I sometimes wonder what I did today.”

“This is not going to help in any way to work towards our future. We cannot think. Year by year, month by month, day by day go by. We are in the middle nowhere.”

Savannah:

“You can see the stress coming to the Wereldhuis every day. If I compare it to people that are living in the houses of the ASKV, they are more focused! They have peace of mind, the opportunity to focus. But our lives in BBB is only: shower, breakfast, out, back, eat, sleep. **We Are Busy For Nothing.**”

Annette:

“We think that this Amsterdam BBB system does not help to create a flow, not at all! People stay here endlessly. So more and more people are sleeping on the street, because of the lack of rotation. We don’t progress, because we cannot focus. Because of the system people are put in, the stress rises. They drink too much, use too much medication. We become unhealthy. Then, when we are unhealthy enough: we get 24-hours.”

Cor:

“So the systems damages you first. How you can move on then?”

“BBB should be a turning point in our lives. It should be a place of focus. Only 24 hours focus can give that. It can help you to work on your procedure, on your return if you can. To think about your future.”

Bo:

“About the BBB capacity. Don’t make the decisions on bed numbers or on capacity, we should build it on humanity. I feel it, it hurts me, that there are people on the street. These people are my brothers. They are human. Treat them as humans.”

Savannah:

“In the BBB: We become dependent more and more. Use the power to change. Don’t be like a boss in the BBB. You are there for people. Make them feel at ease. Give them confidence. Show your solidarity. We need to establish Bonds of Trust. Give us real help en don’t be hostile. Bring people to next level, all together. We have to educate each other, that means also that you learn from us.”

Annette:

“Mensen zijn blij dat ze in de BBB zitten. Maar als je vraagt: “ben je echt blij?” Nee, dan niet, want je beweegt niet. Je wordt afhankelijk gemaakt.”

“Soms horen we ze roddelen over ons in de BBB: uitgeprocedeerde asielzoekers, negatief, dit en dat. Dat is kwetsend. Blijkbaar als je lekker je eigen huisje hebt, mag je zo over ons praten.”

Cor:

“The Amsterdam BBB has a flavor of prison. You can go out, but when you are in, you are under control.”

Bo:

“Ik vind het erg dat mensen door de criteria niet meer in de BBB kunnen. Ik moet denken aan die jonge jongens, die allemaal op straat slapen. Ze zijn zo oud als mijn eigen kinderen.”

Savannah:

“Ik ken iemand die al bijna een jaar in logeerbedden slaapt: vier nachten, dan er weer uit, dan na drie nachten er weer in. Het geeft frustratie. Hij weet niet waar waar hij naartoe moet gaan. Ik kwam hem tegen bij de tramhalte. Ik vroeg: waarom ga je niet naar het Vreemdelingenloket?” Hij zei “Dat heeft geen zin.” “Daarna liep hij hard weg, dwars over straat. Alsof het hem niet uitmaakte of hij onder een tram zou komen.”

Annette:

“Dit vergeet ik nooit meer. Ik wilde een keer eerder naar binnen, voor vier uur ‘s middags om te douchen. Ik was ongesteld en doorgelekt. Ik vroeg of het mocht, aan de medewerker. Ik werd geweigerd. De man zei: zo kan ik iedereen wel binnen laten. Want ja, als ik dat doe wil iedereen.”

Cor:

“We moeten er alles aan doen om 24-uurs met begeleiding te krijgen. Ik wil weer zelfstandig kunnen nadenken, dingen kunnen doen. Dit is het enige dat helpt.”

“BBB Amsterdam should be a turning point, not a dead end.”

“We want you to listen to us.”

“Thank you.”

4 / Update LVV [Lokale Vreemdelingen Voorziening] en BBB, verzameld via verschillende bronnen en voorgelezen door Annette

“De coalitiepartners erkennen de noodzaak van een BBB+B voorziening [dus inclusief 24-uurs opvang en begeleiding].

De coalitiepartijen erkennen de verantwoordelijkheid van het Rijk in deze want ze zal de gemeenten financieel tegemoet komen.

Het regeerakkoord gaat er expliciet van uit dat er overeenstemming bereikt moet worden met de gemeenten – daarmee is het een oproep om te overleggen en tot een gemeenschappelijk beleid te komen .

Overleg over de 8 LVV's

Samen met VNG [Vereniging Nederlandse Gemeenten] en DT&V [Dienst Terugkeer & Vertrek] wordt er een werkgroep opgezet, over de invulling van de 8 LVV's. Er zijn 10 gemeenten bij deze werkgroep betrokken, waaronder Amsterdam. Overige steden: Eindhoven, Groningen, Combi Arnhem/Nijmegen, Enschede [evt. combi met andere stad], Utrecht, Den Haag, Rotterdam.

Het eerste overleg zal gaan over hoe er m.b.t. terugkeer maatwerk geleverd kan worden. Of wat te doen in schrijnende situaties. Is er financiële ondersteuning voor alle terugkeerders, zo ja, in welke vorm. Wie komt in aanmerking voor financiële vergoedingen en wie niet. Welke landen, welke speciale groepen? Hoe lang krijgen mensen de tijd om hun terugkeer te regelen. Wat als iemand juridisch perspectief heeft. Welke partijen worden daar bij betrokken en hoe wordt dat vastgesteld.

Wat vinden de partijen aan tafel van de twee weken termijn bijvoorbeeld. In het regeerakkoord staat een commitment voor terugkeer binnen twee weken, mits er geen juridisch perspectief is. Als ongedocumenteerden niet willen [of kunnen] terugkeren zouden grote groepen ongedocumenteerden al na twee weken op straat belanden. Hou er rekening mee dat deze ongedocumenteerden al zijn doorgestuurd vanuit het hele land naar één van de acht LVV's. De gemeenten die een LVV toegewezen krijgen vinden dit geen goed idee. Dit wordt verder uitgedacht / onderhandeld in de werkgroep.

NGO's worden – nemen we aan - gedurende dit onderzoek uitgenodigd om input te geven. Nu is het bijvoorbeeld zorgelijk dat er weinig financiële ondersteuning is voor terugkeerders. Mensen uit bepaalde landen die hun best doen om terug te keren krijgen geen financiële middelen om hun terugkeer te realiseren. Zij verblijven eigenlijk noodgedwongen in Nederland. Welke partijen worden betrokken bij terugkeer en/of het bepalen van juridisch perspectief; kiest de gemeente zelf alle samenwerkingspartners uit? Amsterdam heeft meer dan 10 samenwerkingspartners, meer dan in steden zoals Utrecht of Groningen. Dus per stad zijn er grote verschillen. Hoe groot is de rol van DT&V, dat is de vraag.

De werkgroep zal een advies uitbrengen over de invulling van de LVV; met betrekking tot terugkeer, juridisch perspectief, voorwaarden en termijnen.

Het advies document zal aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, Mark Harbers overhandigd worden.

Kortom, veel zal afhangen van de uitkomsten van dit overleg tussen de VNG en het Rijk. Maar ook separaat, tussen het Rijk en de 8 LVV gemeenten.

Amsterdamse BBB en LVV

De verwachting is dat de Amsterdamse BBB voorlopig niet zal veranderen, maar niet zo lang meer zo zal blijven, zoals het nu is. Er gaan geruchten dat

eind februari 2018 een nieuwe LVV aanpak verwacht wordt. Hoeveel dagen opvang mag de gemeente dan nog een ongedocumenteerde bieden, naast de LVV, is dat beperkt? Hoe pakt de politiek dit op per stad, dit is de vraag. Wanneer staan mensen op straat.

De huidige Amsterdamse BBB situatie en de invoer van de criteria

Sinds 6 november 2017 zijn de criteria ingegaan, ongedocumenteerden staan op straat. Met welke doelstellingen is de Amsterdamse BBB ooit opgezet? Om mensen niet op straat te laten slapen en om een basaal vangnet te bieden. Dit is niet meer houdbaar. Om de wachtlijst in te korten zijn criteria ingevoerd en is er geen opvang voor meer voor hen die niet voldoen aan deze criteria: mensen uit veilige landen, met zware inreisverboden, mensen die zwart werken, mensen met Dublin claim. Het is zorgelijk dat een aantal van hen in kraakpanden moeten wonen, met een tekort aan sanitair en voorzieningen. De zwangere vrouw met Dublin claim die daar verblijft en per direct op straat stond op 6 november: willen we dit als stad? Geef organisaties de tijd om uit te zoeken wat er aan de hand is, niet van de een op de andere dag geweerd worden uit de BBB.

Amsterdam laat de humanitaire ondergrens los en er ontstaat 'een openbare orde probleem'. Meer mensen worden zo de komende maanden dakloos. Bij het Vreemdelingenloket worden sinds 6 november gesprekken gevoerd met mensen die niet aan de criteria voldoen en de BBB opvang dienen te verlaten." [*sommigen moeten 16 december a.s. de BBB verlaten, als ze niet tekenen voor terugkeer – stand 16 november 2017, een dag na het symposium.*]

5 / Aanbieden collage van Co van Melle aan Harrie Herfs en Discussie over verbeteringen in de BBB

Harrie neemt de collage van Co van Melle aan. Het is een collage met een witte boom waar ruimte is om te nestelen; symbool voor een BBB aanpak met begeleiding. Om het wit in te vullen met humane plannen. Harrie bedankt Co en zal zorgen dat het een prominente plek krijgt in de BBB Walborg.

Discussie

Wat kunnen we doen om de situatie in de stad te verbeteren. Mensen van We Are Here staan ook binnenkort op straat, laten we hun situatie niet vergeten. Ze zijn moe van de zoveelste ontruiming en hebben geen alternatief. Er is geen nieuw kraakpand. [*vrijdag 17 november, in de avond, is de groep ingetrokken bij het Zeeburgerpad, omdat er geen alternatief was.*]

De boodschap van de mensen in de Bed-Bad-Brood is in ieder geval dat de BBB een **24-uurs focus-plek** moet worden, waar ongedocumenteerden zich kunnen concentreren op de volgende stap in hun leven. Daarvoor is begeleiding en maatwerk nodig. HvO, Harrie Herfs: hij vindt dat mensen overdag de locatie dienen te verlaten omdat ze anders de hele dag binnenzitten. Hij is geen voorstander van 24-uurs opvang. Protest: Niemand

doet 7 dagen per week non-stop buitenactiviteiten, er zijn - net zoals bij ieder ander mens - momenten van rust nodig. Gerhard Scholte: de BBB is een plek, waar je ook binnen mag blijven als je ziek bent, of als je geen activiteiten hebt. Cor Ofman: of in het geval van die vrouw die ongesteld was en niet naar binnen mocht, dan moet je toch open zijn? Goedemorgenteam: voeg begeleiding toe, maak een plan met de mensen. Is daar de menskracht voor, vraagt Harrie Herfs zich af. Zijn organisatie ziet hier vooralsnog geen ruimte toe. Gemeente staat wel open voor verbeteringen in de BBB, dat wel, zegt Harrie. Partijen overleggen, maar concreet, wat kunnen we nu doen? Mensen staan nu al op straat.

Opvang. Kunnen de ongedocumenteerden die op straat staan - omdat ze niet aan de criteria voldoen - in de winteropvang, die vanaf 29 november opengaat? Hier ontstond een discussie tussen Femke Roosma van Groenlinks, Harrie Herfs van HvO en Bibi van Alphen van Vluchtelingenwerk. Dit zou volgens Bibi en Harrie niet het geval zijn. Femke, die de motie over winteropvang ingediend heeft, vindt dat ongedocumenteerden toegang dienen te krijgen, dat was het uitgangspunt van de motie. De winteropvang is voor iedereen die dakloos is en kan aantonen dat er regiobinding is. Ze zal informatie inwinnen bij de loco Burgemeester / wethouder.

[update 17 november 2017: Er is discussie over maar de loco BM / Wethouder zorg zegt dat voor deze groep mensen dezelfde regels gelden als voor anderen: als ze dakloos zijn en ze hebben regiobinding mogen ze naar binnen. Dus monitoren of mensen toegelaten worden.]

Het was 10.00 u., Co moest spelen in de kerk in Nieuw West en reed weg op de fiets. Er werd nog nagepraat en ontbeten. Amsterdam City Rights Team Amsterdam wil iedereen bedanken. Ook voor de koffie van HvO BBB Walborg, de Pelgrimskerk voor de symposium plek. Aanwezige organisaties Pelgrimskerk Buitenveldert, HvO Querido, Groenlinks, Here to Support, Wereldhuis/Protestantse Diaconie, Taakgroep Vluchtelingen Raad van Kerken, Dominicus Kerk, Vrouwen Tegen Uitzetting, We Are Here, Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan, Dokters van de Wereld, Fischer Groep, iedereen die aanwezig was en organisaties die niet genoemd zijn, veel dank.

November 2017 Basic Rights team Amsterdam / Amsterdam City Rights

Basic Rights team Amsterdam, Amsterdam City Rights, is een samenwerkingsverband tussen ongedocumenteerden en gedocumenteerden. Team Amsterdam heeft dit eerste Open Air Series & Events rondom het thema migratie georganiseerd. In 3 andere steden zijn ook Basic Rights teams actief. De teams signaleren, monitoren en lobbyen in hun eigen stad. De teams hebben de intentie om regelmatig interstedelijk contact te onderhouden, om zo ook op landelijk niveau de basisrechten van ongedocumenteerden onder de aandacht te blijven brengen. Basic Rights wordt in kennis en netwerk ondersteund door LOS en lokale organisaties.

mail@amsterdamcityrights.org

www.amsterdamcityrights.org

www.basicrights.nl

@amsterdamcityrights